

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 6CoE/136/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612208130
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6612208130.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, proti povinnému: G. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. II/XX, XXX XX I., zast. JUDr. Pete Rybár, advokát, so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, vedenej pod sp. zn. EX 612/2012 súdnym exekútorom JUDr. Mariánom Jurinom, Exekútorský úrad Lučenec, Št. Moyzesa 50, 984 01 Lučenec, pre vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 37,66 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 5Er/505/2012-55 zo dňa 25.06.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd prvou výrokovou vetou podľa § 56 ods. 2/ zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) povolil odklad exekúcie do právoplatnosti rozhodnutia súdu o návrhu povinného na jej zastavenie zo dňa 25.10.2013 a druhou výrokovou vetou exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku vyhlásil za neprípustnú a zastavil.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že povinný podal súdu návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu, že exekúcia je vedená na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C 1245/2009 zo dňa 08.03.2010. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe poistnej zmluvy zo dňa 11.10.2008, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú aj Všeobecné poistné podmienky. Uvedené Všeobecné poistné podmienky v časti XV., ako aj v Osobitných zmluvných dojednaniach ustanovili, že všetky spory, ktoré vzniknú medzi zmluvnými stranami, budú riešené výlučne pred rozhodcovským súdom. Takto formulovanú rozhodcovskú doložku zaradenú do formulárovej zmluvy, a teda nedojednanú individuálne, považoval povinný za neprijateľnú podmienku, ktorá je neplatná, predmetný rozhodcovský rozsudok preto nemôže byť vykonateľným exekučným titulom. V doplnení návrhu doručenom súdu dňa 07.03.2014 povinný pokiaľ ide o spornosť týkajúcu sa individuálnosti dojednania uvedenej rozhodcovskej doložky poukázal na nové skutočnosti, ktoré vyplývajú z výsluchu svedkov- sprostredkovateľov poistenia pracujúcich pre oprávneného. Uvedení svedkovia vo viacerých civilných konaniach vedených na okresnom súde (napr. 5C 69/2013, 12C 67/2013, 13C 60/2013, 14C 71/2013) zhodne potvrdili, že ani oni ako sprostredkovatelia nemali vedomosť o tom, že uvedené Všeobecné poistné podmienky obsahujú rozhodcovskú dohodu, a že so žiadnym s klientov túto zmluvnú podmienku osobitne nedojednávajú. Na školeniach, ktoré absolvovali boli len poučení o tom, že poistná zmluva a Všeobecné poistné podmienky musia byť podpísané v každej kolónke, inak im budú vrátené na doplnenie. Z uvedeného je teda zrejmé, že nemohlo ísť o individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky a vzhľadom na jej neprijateľný obsah ani k platnému založeniu právomoci rozhodcovského súdu.

Súd prvého stupňa vychádzal zo záveru, že poistná zmluva uzavretá dňa 11.10.2008 medzi oprávneným a povinným, na základe ktorej oprávnený uplatnil na rozhodcovskom súde svoj nárok je spotrebiteľskou

zmluvou, preto na daný právny vzťah aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len Občiansky zákonník) upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Poukázal aj na Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a na judikatúru Európskeho súdneho dvora. Exekučný súd zo svojej činnosti zistil, že v civilnom konaní vedenom pod sp. zn. 5C 69/2013, v ktorom bol odporcom oprávnený a predmetom konania bolo zrušenie obdobného rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, svedkovia ohľadne dojednávania rozhodcovskej doložky skutočne vypovedali vo vyššie naznačenom smere. Zakotvením rozhodcovskej dohody do dvoch formálne „nezávislých“ článkov Všeobecných poisťných podmienok (časť XV. a tzv. Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťnej zmluve) s tým, že jeden z nich je osobitne datovaný a podpísaný, ešte neznamená, že prebehlo rokovanie o otázke rozhodcovskej doložky a že došlo k vytvoreniu súhlasného stanoviska oboch zmluvných strán. Oprávnený navyše ako dodávateľ individuálnosť dojednávania rozhodcovskej doložky v zmysle § 53 ods. 3/ Občianskeho zákonníka žiadnym iným spôsobom nepreukázal. Súd na základe uvedeného zistil, že rozhodcovská doložka ako to vyplýva aj z ods. 2 Osobitných zmluvných dojednaní na str. 12 Všeobecných poisťných podmienok nebola dojednaná individuálne, nakoľko povinný nemal možnosť od ustanovení XV. časti Všeobecných poisťných podmienok individuálne odstúpiť, resp. ich prejavom svojej vôle modifikovať. Uvedenú skutočnosť ilustruje aj druhá veta 2. bodu čl. XV., v zmysle ktorej poisťník svojim podpisom so znením rozhodcovskej doložky vyjadruje „svoj výslovný, bezvýhradný a neodvolateľný súhlas“. Koncipovaním rozhodcovskej doložky tak, ako je tomu v tomto prípade, oprávnený od počiatku sledoval to, aby v prípade vzniku sporov zo zmluvy boli tieto vždy riešené na rozhodcovskom súde, ktorý sa nachádza v mieste jeho sídla, za účelom minimalizácie jeho nákladov a reálneho sťaženia uplatnenia práv spotrebiteľa. Takto koncipovanou rozhodcovskou doložkou teda reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere bola v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou, preto súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zároveň ju zastavil a na základe uvedených okolností súd zároveň odložil exekúciu do právoplatnosti rozhodnutia súdu o jej zastavení.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený prostredníctvom splnomocneného zástupcu v zákonnej lehote odvolanie. Veľmi obširne, vo viacerých smeroch a v širokých teoretických súvislostiach prezentoval svoje výhrady voči uzneseniu okresného súdu. Namietal, že mu súd nedoručil návrh na zastavenie exekúcie, ktorý bol podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia, ani doplnenie návrhu na zastavenie exekúcie, preto k nim oprávnený nemal možnosť zaujať stanovisko. Súčasťou predloženej rozhodcovskej zmluvy je 9 zmluvných podmienok, z odôvodnenia uznesenia však nie je možné zistiť, ktorá z nich má spôsobovať značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Ďalej uviedol, že zo Záznamu o požiadavkách a potrebách klienta zo dňa 11.10.2008, Osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 v nadväznosti na text Dodatku č. 2 k týmto poisťným podmienkam zo dňa 15.12.2008 vyplýva, že povinný bol v čase pred uzatvorením zmluvy plne informovaný o rozhodcovskom konaní v súlade s § 10 zákona č. 340/2005 Z. z. špecifickým pre oblasť poisťovníctva. Podľa oprávneného súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď konštatoval, že rozhodcovská doložka je uvedená v dvoch článkoch a že ide o dva články VPP. Rozhodcovská doložka je umiestnená v bode 2. osobitných zmluvných dojednaní, neoznačených ako článok VPP, ani ako časť VPP, ani iným spôsobom, ktorý by mal naznačovať, že ide o súčasť VPP, navyše oddelených samostatným dátumom a podpisom povinného, ktorý VPP uzatvára. Oprávnený poukázal na výklad písm. q) prílohy k Smernici 93/13/EHS v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ C-478/99. Nesprávne je tiež konštatovanie okresného súdu, že oprávnený mal s povinným uzavrieť zmluvu o úvere. Ak súd prikladá právny význam vzdialenosti bydliska povinného od miesta rozhodcovského súdu, mal by súd zároveň zdôvodniť, aký má vzdialenosť význam, ak ide o skrátené a písomné konanie. Nesprávny je tiež záver súdu, že povinný sa podpisom konkrétnej rozhodcovskej doložky vopred vzdal práva na účinnú procesnú obranu, pretože to nemá oporu ani v jednej zo zmluvných podmienok v rozhodcovskej doložke. Žiadne z deviatich zmluvných dojednaní nebráni navrhovateľovi v práve podať žalobu alebo akýkoľvek opravný prostriedok, nevyžaduje od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi predpismi výlučne arbitrážou, nevhodne neobmedzuje spotrebiteľa v prístupe k dôkazom, na spotrebiteľa neprenáša povinnosť dôkazného bremena, ktoré by malo spočívať na inej zmluvnej strane, ani neupravuje akékoľvek vzdanie sa akéhokoľvek práva, či už vopred alebo dodatočne. Ďalej namietal, že okresný súd nevychádzal z obsahu rozhodcovského spisu, ale nanovo konštruoval skutkový stav, keď v rámci exekučného spisu do spisu doplnil aj poisťnú zmluvu a poisťné podmienky a po vyhodnotení týchto listín rozhodol. Exekučný súd tak za pomoci ním vyžiadanych listinných dôkazov vykonal kontrolu postupu rozhodcovského súdu

a dospel k úplne opačným právnym záverom. V tomto smere oprávnený poukázal na rozhodnutia súdov Českej republiky, nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 57/04, II. ÚS 499/2012, ako aj na judikatúru Súdneho dvora EÚ. Poukázal na to, že poisťník síce podpisom pod VPP potvrdzuje prevzatie celého textu VPP, je však individuálne viazaný len tými ustanoveniami VPP, na ktoré poukazuje poisťná zmluva a iné prípadné dojednania. Osobitné dojednania môže poisťník prijať alebo aj neprijať, má teda dve alternatívy a neprijatie osobitných dojednaní nemá za následok to, že by poisťný vzťah nevznikol. Dôsledkom individuálnej voľby poisťníka z viacerých alternatív je individuálne dojednaná zmluvná podmienka. Nesprávne právne posúdenie predmetnej exekučnej veci vidí oprávnený v tom, že súd nezohľadnil pri svojom rozhodnutí všetky relevantné právne predpisy, a to najmä Smernicu 93/13/EHS, resp. ju nezohľadnil správne a úplne. V tomto smere poukázal na rozhodnutie I. ÚS 255/2010, ako aj na nesprávny jazykový preklad tejto smernice do slovenského jazyka. Oprávnený ďalej uviedol, že postupoval pri uzatváraní rozhodcovskej doložky v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6M Cdo 9/2012 a navyiac umožnil povinnému dodatočne rozhodcovskú doložku Dodatkom č. 2 z 15.12.2008 odmietnuť. Oprávnený detailne popísal celý proces uzatvárania poisťnej zmluvy, ktorý podľa oprávneného svedčí o tom, že rozhodcovská doložka bola so spotrebiteľom individuálne dojednaná. Záverom oprávnený zdôraznil, že neexistuje žiadny dôkaz, že povinný sa pred podpisom rozhodcovskej doložky s ňou nemal možnosť oboznámiť, naopak existuje dôkaz o tom, že v čase pred uzavretím poisťnej zmluvy a uzavretím rozhodcovskej doložky bol na rozhodcovské konanie osobitne upozornený, a preto mal možnosť sa s rozhodcovskou doložkou oboznámiť. Obsah rozhodcovskej doložky mohol povinný 2.krát ovplyvniť- nemusel ich podpísať a poistenie by napriek tomu trvalo, resp. aj po ich podpise ich v zmysle Dodatku č. 2 zo dňa 15.12.2008 mohol osobitne dodatočne odmietnuť bez toho, aby tým bol ovplyvnený zvyšok poisťného vzťahu. Za každých okolností preto boli naplnené všetky predpoklady § 53 ods. 2/ Občianskeho zákonníka na to, aby rozhodcovská doložka bola rešpektovaná ako individuálne dojednaná. Vzhľadom na uvedené preto oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, aby sa v exekúcii riadne pokračovalo.

K odvolaniu oprávneného sa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vyjadril povinný. Uviedol, že napadnuté uznesenie považuje za správne a zákonné v každom smere.

Vo veci rozhodol vyšší súdny úradník Okresného súdu Lučenec. Zákonný sudca predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu podľa § 374 ods. 4/ O. s. p. s vyjadrením, že podanému odvolaniu nemieni vyhovieť.

Krajský súd, ako súd odvolací v dôsledku podaného odvolania preskúmal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1/ O. s. p. a postupom podľa § 214 ods. 2, § 219 ods. 1/ O. s. p. bez nariadenia pojednávania uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Z predloženého spisu odvolací súd zistil, že v predmetnom prípade je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3/1245/2009 zo dňa 08.03.2010. Rozhodcovským rozsudkom bolo rozhodnuté o pohľadávke žalobcu voči žalovanému titulom dlžného poisťného a úroku z omeškania, ktorá vznikla z poistenia uzatvoreného poisťnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.10.2008, súčasťou ktorej boli Všeobecné poisťné podmienky pre poistenie zjednávané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid a.s. (ďalej len VPP).

Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že poisťná zmluva uzavretá v tomto prípade je zmluvou spotrebiteľskou. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, v súlade s právnou úpravou SR a aj s právom EÚ, keď skúmal rozhodcovskú doložku ako zmluvnú podmienku z hľadiska, či nevyvoláva nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

Exekučný súd, a to nielen v procesnom štádiu exekučného konania, v ktorom posudzuje splnenie zákonom stanovených procesných predpokladov, za ktorých súd poverí exekútora vykonaním exekúcie je oprávnený a zároveň povinný riešiť aj otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie, ktoré má predstavovať exekučný titul, uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie

a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej. Či ide o rozhodnutie formálne vykonateľné sa posudzuje z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané. Z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia, t.j. určitosť, zrozumiteľnosť a presnosť označenia subjektov práv a povinností, vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať sa skúma materiálne vykonateľnosť rozhodnutia. Je zrejmé, že súd prvého stupňa nepreskúmaval vecnú správnosť predloženého arbitrážneho rozsudku ako exekučného titulu, ako to namieta oprávnený v odvolaní. Preskúvanie exekučného titulu z hľadiska jeho vecnej správnosti skutočne nie je v kompetencii exekučného súdu. Súd prvého stupňa ako exekučný súd skúmal, či rozhodnutie rozhodcovského súdu bolo vydané v súlade so zákonom, teda na základe platne dohodnutej rozhodcovskej doložky (§ 3, § 4 Zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní).

Odvolací súd v týchto súvislostiach poukazuje aj na judikatúru Súdneho dvora ES, v ktorej je obsiahnutý ustálený názor ohľadom posúdenia nekalých zmluvných podmienok vnútroštátnymi súdmi, ktoré sú povinné tieto skúmať ex offio, len čo majú k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné pre tento účel (napr. rozsudok vo veci C-243/08 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Györfi). Podľa uvedeného rozhodnutia článok 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS je potrebné vykladať v tom zmysle, že nekalá zmluvná podmienka spotrebiteľa nezaväzuje a v tejto súvislosti nie je potrebné, aby spotrebiteľ túto podmienku vopred úspešne napadol. Tento právny názor plne zodpovedá záverom obsiahnutým v judikáte Súdneho dvora ES vo veci Pohotovosť C-76/10 zo dňa 16.11.2010. Súdnym dvorom v súvislosti so skúmaním nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách rozhodol, že vnútroštátny súd má aj vo fáze výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalú povahu podmienky obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej poskytovateľom úveru so spotrebiteľom. Je úlohou dotknutého vnútroštátneho súdu určiť, či sa má podmienka zmluvy o úvere považovať za nekalú v zmysle článkov 3 a 4 Smernice 93/13 a v prípade kladnej odpovede je úlohou uvedeného súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, s cieľom ubezpečiť sa, že tento spotrebiteľ nie je viazaný touto podmienkou.

Podľa § 52 ods. 1/ Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzatvorenia zmluvy), je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2/ Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5/ Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

VPP, ktoré boli súčasťou poisťnej zmluvy uzavretej s povinným majú 12 strán a v závere sú podpísané poisťníkom (povinným). Na poslednej, 12-tej strane VPP sa pod kolonkou čitateľný podpis poisťníka, teda pod podpisom povinného nachádzajú Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX. Osobitné zmluvné dojednania majú 2 body, a to bod 1: „Zmluvné strany sa v súlade s článkom 9 ods. 1 prvá veta II. časti VPP dohodli, že poistenie zanikne aj tak, ak poistné za ďalšie poistné obdobie nebude uhradené do 2 mesiacov od jeho splatnosti; túto lehotu možno písomnou dohodou predĺžiť. Poistenie zanikne uplynutím tejto lehoty. To isté platí, ak bola zaplatená len časť

poistného. Znenie bodu 2 týchto osobitných zmluvných dojednaní je nasledovné: Poistník (poistený) a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku“.

V časti XV. VPP je upravené „Rozhodcovské konanie“. Podľa textu tejto časti sa zmluvné strany okrem iného dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom, ktoré sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní s výlukami a odchýlnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. Pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu 3 fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Svoj výslovný, bezvýhradný a neodvolateľný súhlas s týmto vyjadruje poistník podpisom týchto všeobecných poistných podmienok.

Odvolačí súhlasí so záverom súdu prvého stupňa v tom, že rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Je treba uviesť, že v tomto prípade tak, ako to vyplýva z bodu 2 Osobitných zmluvných dojednaní na str. 12 VPP nebola rozhodcovská doložka dojednaná individuálne. Pod pojmom „individuálne dojednanie zmluvných ustanovení“ je potrebné rozumieť osobitne dohodnuté práva a povinnosti zmluvných strán, čo znamená, že sa o právach a povinnostiach obsiahnutých v jednotlivých ustanoveniach zmluvy, resp. v konkrétnom ustanovení zmluvy rokuje a obe zmluvné strany, teda aj spotrebiteľ, majú možnosť obsah konkrétnych ustanovení ovplyvniť. Pokiaľ sú zmluvné podmienky dodávateľom vopred pripravené, naformulované, pričom spotrebiteľ ich obsah ovplyvniť nemôže, nejde o individuálne dohodnuté podmienky.

Oprávnený v odvolaní tvrdil, že v tomto prípade bola rozhodcovská doložka individuálne dohodnutá, a to v osobitných zmluvných dojednaníach, ktoré povinný osobitne podpísal. Osobitné zmluvné dojednanie č. 01/2007 k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX sú pripojené na str. 12 VPP hneď za rubrikou určenou na dátum a podpis poistníka a sú obsiahnuté vo formulárovej predtlačí oprávneného. Vychádzajúc z textu (formulárovej predtlačie) povinný nemal možnosť tieto ovplyvniť, mohol len túto časť zmluvy, v ktorej sú obsiahnuté dve dojednanie (okrem rozhodcovskej doložky aj dojednanie o ukončení poistenia neuhradením poistného), nepodpísať. Navyše, v bode 2 Osobitných zmluvných dojednaní, ktoré podľa predtlačie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku, je odkaz na rozhodcovské konanie upravené v časti XV. VPP. V časti XV. VPP je upravené rozhodcovské konanie celkovo v 8 bodoch. Len samotná skutočnosť, že tzv. Osobitné zmluvné dojednanie sú odčlenené od VPP nadpisom a že ich povinný osobitne podpísal v ten istý deň, ako VPP ešte neznamená, že tieto osobitné zmluvné dojednanie, a v rámci nich pod bodom 2 aj rozhodcovská doložka, boli individuálne dojednané. Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná a ktorá určuje, že spory zo zmluvy budú riešené výlučne rozhodcovským súdom, je neprijateľná.

Pokiaľ oprávnený v súvislosti s dojednaním rozhodcovskej doložky pripisuje dôležitosť a odkazuje na osobitný dokument nazvaný „Záznam sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta“, ktorého spísanie bolo podľa vyjadrenia oprávneného vyžadované zákonom a ktorý by mal v tomto prípade potvrdzovať, že povinný mal vedomosť o obsahu poistenej zmluvy a možnosť uplatnenia eventuálnych výhrad k obsahu poistenej zmluvy, odvolací súd uvádza, že z tohto dokumentu spísaného sprostredkovateľom poistenia s povinným dňa 11.10.2008, ktorý oprávnený predložil súdu v odvolacom konaní, nemožno mať za preukázané, že sprostredkovateľ poistenia upozornil, resp. poučil povinného o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, o pravidlách arbitráže ako aj o dôsledkoch, ktoré zakladá zmluvné dojednanie o rozhodcovskej doložke. Obsah tohto dokumentu je zameraný na dôkladnú analýzu potrieb a požiadaviek klienta súvisiacich s poistením a oboznámenie sa s ponúknutými produktmi, pričom z neho nemožno mať za preukázané, že si spotrebiteľ (povinný) výslovne vymienil riešenie prípadných sporov medzi účastníkmi formou rozhodcovského konania podľa osobitného zákona.

Taktiež námietku oprávneného, že povinný mohol v zmysle Dodatku č. 2 zo dňa 15.12.2008 osobitne dodatočne odmietnuť rozhodcovskú doložku bez toho, aby tým bol ovplyvnený zvyšok poistného vzťahu, odvolací súd nepovažuje za relevantnú. Predmetný dodatok predložený oprávneným v odvolacom

konaní nie je povinným podpísaný a oprávnený žiadaným spôsobom nepreukázal, že povinného s obsahom tohto dodatku k VPP oboznámil, preto nie zrejme, či povinný mal o takejto možnosti vôbec vedomosť.

S poukazom na uvedené preto odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že rozhodcovská doložka, od ktorej rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc v tomto prípade je neprijateľná, a preto je v zmysle § 53 ods. 5/ Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy neplatná. Rozhodnutie rozhodcovského súdu vydané na základe neplatnej rozhodcovskej doložky je rozhodnutím vydaným nepríslušným orgánom. Je to nulitný právny akt, ktorý nie je možné v exekúcii vykonať, čo je v danom prípade dôvodom na zastavenie exekúcie. Správny bol preto tiež postup súdu prvého stupňa, keď v zmysle § 56 ods. 2/ Exekučného poriadku povolil odklad predmetnej exekúcie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1/ O.s.p. potvrdil. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.